

Publicerat 5 oktober 2005 05:30

Vem kan köpa it-support? Vem har råd med it-support?

Kolumn | De undanträngda jobben

Under bokmässans fyra dagar passerar 130 000 personer vår monter, 90 000 av dem är kvinnor. Här finns lärarna, undersköterskorna och fritidspedagogerna. Här finns några tusen av de 340 000 akademiker som läser vid våra universitet och högskolor - där en fjärdedel fortfarande inte har något jobb efter ett år. Vi hinner tala med flera tusen av dem. Påtagligt många av dem är långtidssjukskrivna, förtidspensionerade eller arbetslösa. De berättar att de vill arbeta. Många lärare vill byta jobb. Undersköterskorna och fritidspedagogerna också. Men det finns inga jobb. Och det råder brist på alternativa yrken, arbetsplatser och arbetsgivare.

Moderaterna pläderar ensidigt för ett ökat arbetskraftsutbud som lösningen på Sveriges problem. Att fler ska finna det lönsamt att gå från arbetslöshet/sjukskrivning till arbete. Men det stora problemet är att det saknas marknad. De allra flesta av de arbetslösa och långtidssjukskrivna berättar att de vill ha ett jobb. Helst ett annat.

Men

trots att de vill hittar de inga jobb. Storföretagen flyttar ut de traditionella industrijobben. Att skapa nya riktiga jobb i privat sektor är därför nödvändigt. Hur det ska gå till?

Egentligen är det lätt. Det finns en i stort sett helt orörd, oexploaterad inhemsk marknad som bara ligger där och väntar på att kunna få expandera, nämligen tjänster till privatpersoner. Och då menar jag inte i första hand städning. Det finns en mängd andra tjänster som i dag i praktiken enbart kan säljas till andra företag, därför att prislappen blir för hög. De jobben skulle kunna finnas, men är för närvarande undanträngda.

Ett exempel på en ny sådan marknad, som skulle resultera i fler nya jobb, är it-support för hushåll. Potentialen är mycket stor eftersom mer än 80 procent av alla barnfamiljer har pc. Lägg därtill att det finns mer än 1,2 miljoner hushåll med bredband och att intresset för den billiga ip-telefonin ökar starkt - och därmed behovet av teknisk support. Samtidigt som många it-tekniker går arbetslösa.

Vad är det då som hindrar denna marknad från att växa fram? Jo, priset på 400 kronor i timmen. Vilket är det lägsta pris ett företag måste ta för att överhuvudtaget kunna gå runt med de skatter det har att betala. Ett timpris på 150-200 kronor är vad vanligt folk kan tänka sig köpa tjänsten för, visar undersökningar.

Tänk vilka otroliga möjligheter som egentligen står till buds. Tänk om alla vanliga människor kunde få råd att köpa utbildning, kurser, sopsortering, karriärplanering, reklamtjänster som formgivning av inbjudningar och sångblad eller alternativ vård.

Hittills har bara den offentliga sektorn tillåtit konsumera åt oss medborgare. Med dålig behovsanpassning, ineffektivitet, köer och många missnöjda kunder/patienter/elever/pensionärer har den levererat en snålt tilltagen och begränsad mängd tjänster.

Samtidigt är behoven större än vad ett ineffektivt offentligt system förmått leverera. Tilläggstjänster, som promenader eller ledsagning till banken av äldre, är näst intill omöjliga att beställa. På dagtid ensamtaxichaufförer i sina tomma bilar skulle kunnat leverera dessa tjänster. Om pensionärer eller deras barn hade haft råd att köpa.

Generellt rejält sänkta skatter, eller ett skatteavdrag, skulle kunna skapa denna marknad. Vinsten skulle bli fler nya företag och fler i jobb. Och därmed ökade skatteintäkter och minskade bidrag. Politikerna måste inse att det största hindret för en inhemsk ökad konsumtion av tjänster - som skulle kunna skapa alla dessa nya företag och jobb - är vårt höga skattetryck.

Monica Renstig är ekonomijournalist. Hon arbetar med kvinnors karriärutveckling bl a genom att driva Women's Business Research Institute, Wombri.

MONICA RENSTIG
monica.renstig@wombri.se

Detta är en utskrift från Svenska Dagbladets nätupplaga, **SvD.se**